



Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Cuestións de Historia da Lingua Española		Código	613G01043
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Profesorado	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Ampliación do estudo histórico da lingua española.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título



Coñecer a formación e desenvolvemento da lingua española e dos seus diferentes períodos, con especial atención ás características principais de cada un deles	A3	B1	C1
	A5	B2	C3
	A9	B3	C6
	A10	B5	C7
	A11	B6	C8
	A13	B7	
	A15	B8	
	A18	B10	
	A19		
	A20		
	A21		
	A22		
	A23		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A evolución desde o latín ao castelán: principais cambios no plano fonolóxico	
2. A evolución desde o latín ao castelán: principais cambios no plano morfosintáctico	
3. Principais cambios no plano léxico	
4. O comentario filolóxico de textos	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	0	22	22
Lecturas	A3 A10 A11 A13 A18 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B7 B8 C6 C7 C8	0	23	23
Eventos científicos e/ou divulgativos	A3 A11 A18 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B7 C7 C8	0	5	5
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B8 B10 C7 C8	16	0	16
Actividades iniciais	A3 A13 A18 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C6 C7 C8	1.5	0	1.5
Obradoiro	A5 A9 A10 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	16	24	40



Proba mixta	A3 A5 A9 A10 A11 A13 A15 B5 B6 B7 B10 C1	2	0	2
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Baixo a tutela do profesor, os alumnos haberán de realizar un traballo no que poderán aplicar os coñecementos adquiridos na materia.
Lecturas	O alumno realizará, fóra da aula, unha serie de lecturas de textos básicos que o profesor lle indicará.
Eventos científicos e/ou divulgativos	O alumno asistirá a unha serie de sesións científicas que o profesor lle indicará.
Sesión maxistral	O profesor presentará os aspectos xerais do programa e desenvolverá aqueles apartados que considere de especial dificultade; impartiranse nas sesións xerais de carácter expositivo.
Actividades iniciais	Sesións nas que se procurará orientar ao conxunto do alumnado acerca da marcha que se pretende dar a esta materia (programa, lecturas, traballos...).
Obradoiro	
Proba mixta	Exame final de carácter teórico e práctico no que o alumno deberá demostrar os coñecementos e competencias adquiridas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais Sesión maxistral Obradoiro Eventos científicos e/ou divulgativos Proba mixta Lecturas Traballos tutelados	A totalidade das actividades deseñadas son susceptibles de requirir atención personalizada por parte do profesor, especialmente naqueles apartados que deben realizarse fora da aula; para isto, o alumnado debe acudir ás sesións de tutoría no horario oportunamente establecido. Alumnos con dispensa académica. As horas de tutoría (presenciais ou por correo electrónico) servirán especialmente para o seguimento da súa actividade académica.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A5 A9 A10 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	Exercicios que se desenvolverán tanto na aula como fóra dela.	20
Proba mixta	A3 A5 A9 A10 A11 A13 A15 B5 B6 B7 B10 C1	Realizarase unha proba mixta de carácter teórico-práctico na que se avaliarán os coñecementos adquiridos polo alumno e a súa capacidade para expoñelos.	50
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	Ao longo do período docente o alumno haberá de realizar un traballo tutelado, que se valorará tomando en consideración, de xeito especial, o rigor na súa realización, a probiade científica e a correcta expresión e presentación.	30

Observacións avaliación



Na avaliación desta materia tomaráanse en consideración: actividades do obradoiro (20% da cualificación), traballo tutelado (30%) e proba mixta (50%).

Os traballos ou actividades enviaráanse por correo electrónico, nos prazos fixados, desde o enderezo que a UDC proporciona a cada estudante; o estudante comprométese a gardar unha copia de cada traballo, en previsión de problemas na recepción.

Para superar a materia, debe acadarse unha cualificación mínima na proba mixta de 4 puntos sobre 10.

Todas as actividades e probas deberán cumprir unhas esixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, coherencia...); no caso de producirse deficiencias deste tipo, serán penalizadas na cualificación.

O plaxio (a apropiación de textos ou ideas de outros autores sen indicar a súa procedencia), mesmo parcial, ou calquera outra falta á ética académica (v. g. a copia na proba mixta), suporá unha avaliación negativa.

As persoas matriculadas a tempo parcial e que obtiveran dispensa académica deberán pórse en contacto co profesor para fixar as probas e os traballos que deberán entregar, similares aos que se requiren aos alumnos sen dispensa y que conformarán a súa cualificación, xunto co resultado da proba mixta.

A cualificación de "Non presentado" será asignada cando o alumno non asista á proba mixta e/ou cando teña realizado un número de actividades inferior ao 50% das contempladas ao longo do curso.

As persoas que non superen a materia deberán entregar, na data marcada pola Facultade de Filoloxía para a segunda oportunidade, os exercicios do obradoiro solicitados polo profesor (20% da cualificación) e o traballo tutelado (30%), así como superar a proba mixta (50% da cualificación). Será calificado como "Non presentado" quen non se presente á proba mixta no día sinalado e/ou non entregue os traballos solicitados. Estas mesmas condicións serán aplicadas na convocatoria adiantada de decembro.

Fontes de información

Bibliografía básica	ARIZA, M., Manual de fonoloxía histórica del español, Madrid, Síntesis, 1989. CANO AGUILAR, R., El español a través de los tiempos, Madrid, Arco/Libros, 1988. CANO AGUILAR, R., coord., Historia de la Lengua Española, Barcelona, Ariel, 2004. COROMINAS, J. y J. A. PASCUAL, Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, Madrid, Gredos, 1980-1991. FRADEJAS RUEDA, J. M., Fonología histórica del español, Madrid, Visor, 1997. LAPESA, R.: Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1998. LLOYD, P. M., Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993. LÓPEZ MORALES, H., La aventura del español en América, Madrid, Espasa-Calpe, 1998. MENÉNDEZ PIDAL, R., Gramática histórica española, Madrid, Espasa-Calpe, 1941. MENÉNDEZ PIDAL, R., Historia de la lengua española, Madrid, Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española, 2005. PENNY, R., Gramática Histórica del español, Barcelona, Ariel, 1993.
----------------------------	---

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua Española 1/613G01001

Lingua Española 2/613G01013

Fonética e Fonoloxía do Español/613G01020

Historia do Español/613G01025

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para seguir esta materia resulta necesario un bo dominio do castelán, polo que os alumnos que non teñan esta lingua como materna deberán acreditar un dominio mínimo de nivel B2.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

